

labod

labod

NOVO MESTO, 19. OKT. 1977* LETO VII., ŠT. 8

osebno izjavljanje se že uveljavlja

Odločanje delavcev o najvažnejših vprašanih poslovanja in upravljanja ni novost, posebej ne v naši praksi. Vendar lahko rečemo, da je šele zakon o združenem delu v osnovi opredelil in določil konkretne oblike odločanja delavcev.

Zakon o združenem delu daje poudarek osebnemu izjavljanju delavcev, kot najvažnejši obliki odločanja delavcev o vseh važnejših vprašanih. Pri tem ima posebno mesto referendum, ki mu lahko rečemo tajno glasovanje po sprejemanju odločitev Delavci v DO Labod, predvsem tisti, ki so organizirani v tako imenovani skupni dejavnosti, ki je del skupnih služb, so že spomladi začeli ne le spoznavati duh ZZZ, ampak ga tudi uresničevati. Tako so delavci na svojem zboru marca ocenili, da del skupnih služb izpolnjuje pogoje za organiziranje v TOZD, nato so razpisali referendum in na njem odločili, da se ta del organizira kot TOZD.

Sklep je bil sprejet konec aprila, nakar se je nadaljeval postopek skladno z določili zakona o združenem delu. V tem času so druge TOZD razpravljale če ta del delovne organizacije res izpolnjuje pogoje za organiziranje TOZD ali ne; pripravljali so samoupravne splošne akte, ki so potrebni za konstituiranje TOZD, ter volitve organov upravljanja.

Delavci so na zboru razpravljali o osnutkih samoupravnih splošnih aktov nakar so razpisali referendum ter volitve članov v organe upravljanja. Na zboru je bil sprejet samoupravni sporazum o razmejitvi sredstev, pravic in obveznosti. Na referendumu dne 26. 9. 1977 sta bila sprejeta samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v TOZD „Commerce“ in statut TOZD „Commerce“.

Na volitvah dne 27. 9. 1977 so bili izvoljeni ustrezni organi novo organiziranega TOZD, in sicer: delegacija v delavski svet delovne organizacije, delavski

svet TOZD „Commerce“, disciplinska komisija in komisija za samoupravno delavsko kontrolo.

Na ta način so delavci skupnih dejavnosti popolnoma izpeljali postopek za organiziranje TOZD. Priglasitev TOZD za registracijo pri pristojnem sodišču je tehnična izvedba, ki ne vpliva, da nova TOZD zaživi, kar pomeni, da bo nova TOZD začela delati s 1. 10. 1977.

Delavci Laboda so na ta način začeli sprejemati samoupravne splošne akte v smislu določil zakona o združenem delu in organizirati nove TOZD, s čimer smo na najbolj primeren način dokazali, da ne le razumemo duh zakona o združenem delu, ampak da ga tudi dejansko uresničujemo.

Člani novo izvoljenih organov v TOZD COMMERCE:

Delegacija za DELAVSKI SVET DO „LABOD“: Novak Jelka, Fuis Martin Vogrinc Boris.

DELAVSKI SVET TOZD „Commerce“: Travižan Vera, Horvat Peter, Bedenk Marinka, Praznik Marica, Mirič Jože, Rupnik Kazimir, Peče Stane.

DELAVSKA SAMOUPRAVNA KONTROLA Zupančič Milan, Ceglar Alojz, Avbar Alojz, Josifova Lenče, Štih Stane.

DISCIPLINSKA KOMISIJA: Avsec Janez, Bostner Alojz, Kavšek Stane Rukše Marija, Žagar Boris.

Iz statuta TOZD „Commerce“ povzemamo predmet poslovanja TOZD,

- nabava reprodukcijskega materiala in blaga za potrebe proizvodnje v TOZD, združenih v delovno organizacijo Labod Novo mesto, in nabava investicijske opreme;
- prodaja izdelkov teh TOZD in galanterije (prodaja izdelkov lastne proizvodnje);
- organiziranje kooperantskih poslov in sklepanje pogodb s kooperanti.

Postranska dejavnost je prodaja izdelkov drugih OZD tekstilno-konfekcijske dejavnosti.

S spremembo določil samoupravnega sporazuma o združevanju TOZD v delovno organizacijo LABOD bomo razmejili pristojnost pri opravljanju skupnih poslov tako, da bo natančno opredeljena pristojnost delovne organizacije Labod, TOZD „Commerce“ in delovne skupnosti.

Razumljivo je, da delovna organizacija opravlja posle skupnega pomena, in sicer tako, da odloča po svojih pristojnih organih (delavskem svetu in IPO), s tem da administrativno strokovne posle za te organe opravlja delovna skupnost.

Delavka — neposredna proizvajalka je lahko dobra upravljalca le tedaj, če je v stalnem stiku z volilci. Kajti bolj kot je obveščena, bolje bo zastopala stališče baze, iz katere izhaja. Več ko bo vedela, bolj odgovorno bo odločala. Poskrbimo, da bomo čim bolj informirani, saj v nasprotnem primeru kršimo delovno dolžnost.

referendum je uspel

Ponedeljek, 26. septembra, je bil za naše TOZD zelo razgiban dan. Vse proizvodne TOZD so imele referendum, na katerem so se odločile za podpis samoupravnega sporazuma o združevanju v poslovno skupnost industrije konfekcije Jugoslavije.

Delovne organizacije tekstilno-konfekcijske industrije so se do sedaj združevale v združenje tekstilno-konfekcijske industrije Jugoslavije, ki se mora v skladu z zakonom preimenovali v poslovno skupnost. Takšno združenje je opravičilo svoj obstoj, ker delovne organizacije na tej ravni lahko rešujejo skupne probleme glede nastopanja na zunanja tržišča in drugih zadev, ki opredeljujejo položaj naše dejavnosti v družbenoekonomskem sistemu.

Naloge skupnosti so: usklajevanje proizvodnje in delitev dela, izboljšanje delovnih pogojev in poslovanje, skupno nastopanje na domačem in zunanjem tržišču, raziskava tržišča, organizacija in pobuda znanstveno-raziskovalne dejavnosti in usposabljanje kadrov, uresničevanje drugih skupnih interesov v delu in poslovanju.

Skupnost ima strokovne službe, ki opravljajo administrativno-strokovne posle za skupnost. O skupnih zadevah odloča organ upravljanja — skupščina poslovne skupnosti ter drugi organi. Člani volijo delegate za skupščino. Mandatna doba je dve leti. Sporazum določa tudi pravice in obveznosti članic skupnosti.

Osnovne pravice članice so: da uporablja rezultate skupnega poslovanja ter storitve, ki jih nudi skupnost; da po delegatih upravljanja daje predloge za izboljšanje poslovanja ter da je obveščena o poslovanju skupnosti. Osnovne obveznosti članic pa so: da zagotovijo potrebna sredstva za delo skupnosti; da sodelujejo pri delu in upravljanju skupnosti; da izpolnjujejo prevzete obveznosti in odločitve skupnosti in da medsebojno sodelujejo.

Osebo izjavljanje delavca se s sprejetjem novega zakona o združenem delu vse bolj uveljavlja. Tako konkretno obliko smo doživeli vsi delavci Laboda v septembru, ko smo spet pokazali svojo pripadnost in v duhu določil zakona izpeljali celoten postopek.

kako upravljati

Upravljanje! Kolikokrat se je že vsak izmed nas vprašal: „Kako naj učinkovito upravljam?“ Gotovo bo vsak posameznik našel svojo metodo. Vendar pa mora razčistiti vprašanje: Kaj je samoupravljanje in samoupravno odločanje?

Morda bi odgovorili: to so odločitve — sprejemanje, pred katerimi so bile neke predhodne faze in bodo nujno sledile končne faze.

Skušajmo se vživeti v stanje, ki se vedno pojavlja.

1. faza: — to je začetek samoupravljalne aktivnosti, trenutek, ko spoznamo, da bo potrebno nekaj ukreniti; to je obdobje, ko se opredelimo za kakšen problem sploh gre;
2. faza: — oblikovanje predloga in iskanje primerne predloga, ko moramo upoštevati celo vrsto človeških in komercialnih vidikov;
3. faza: — iskanje alternativ; odločati se moramo za eno od možnih alternativnih oblik;
4. faza: — uresničevanje, ki ga spremljajo vzporedni tokovi; tu ne sme iti samo za kontrolno funkcijo, ko spet potegnemo črto in rezultate. To pomeni več časa, naporov, odločitev, vse je treba naprej predvideti in korigirati ter ugotoviti, kaj je dalo pomem-

bnega — pozitivnega. Seveda pa pri tem ne smemo pozabiti ugotavljanja slabih strani.

Iz tega lahko sklepamo, da je samoupravljanje odnos in sodelovanje v vseh fazah odločanja. Zavedamo se, da se v delovno organizacijo vključujemo, ker tu lahko svoje delo pretvorimo v materialni ekvivalent — denar, da lahko živimo.

V zahodnem sistemu odločanja na drug način, čeravno se zaklinjajo, da tudi oni delajo v korist podjetja članov tiste skupnosti, vendar je bistvena razlika med osnovnim odnosom predlagatelja in nosilcem odločanja. Kajti če te nosilec odločanja lahko odpokliče zaradi neizpolnjevanja in nespoštovanja zaupane funkcije, kot je to zakonjeno pri nas, se ta odnos zelo spremeni. Posameznik se v raznih socialnih sredinah ne giblje

vedno enako in si skuša največjo rezino kruha odrezati zase. Sociologi trdijo, da če bi se posameznik vedel v podjetju tako samoupravno, podjetniško, preudarno, kot se vede doma, ne bi delovne organizacije nikoli prišle v težave. Premalo tega podjetniškega je v nas.

Delegati, ki odločajo, morajo biti v stalnem stiku z volilci, tako da lahko dobijo mnenja in stališča. Trenutno se ta funkcija lahko najbolj idealno spelje preko samoupravnih informativnih skupin — sindikalnih skupin, ki dajejo osnovne zametke za predloge. Taka skupina mora biti spontana delovna grupa. Tu si smejo povedati vse brez zahrbtnih akcij, iz oči v oči, ter se vedno razidejo z razčiščenimi pojmi. Seveda pa ni rečeno, da bo interes ene od teh grup enak interesu cele delovne skupnosti.

Na koncu je potrebno poudariti tudi spoznanje, da bolj kot smo obveščeni, več informacij hočemo. Kajti dokler nič ne ve, je s samoupravljalcem lahko manipulirati; več kot ve, več hoče vedeti. Iz tega sledi: če več vem, bolj postajam odgovoren. Seveda s tem, ko si prizadevamo za več informacij, moramo pristati tudi na večjo odgovornost. Veliko slabosti glede odločanja, osveščanja in obveščenosti je zato, ker nočemo uporabljati sredstev informiranja. Zavedati se moramo, da kdor ne ve, kri delovno dolžnost, ker se ni hotel zanimati, se seznaniti z informacijami. Priznajmo, včasih nam manjka samokritičnosti.

M. T.

ALI TEKSTILNA INDUSTRIJA ODMIRA?

Švedska oblačilna industrija odмира in težko bo obstala ob današnji izredno močni konkurenci tujih proizvajalcev tekstila in konfekcije. Ta veja nacionalne industrije se je v zadnjih mesecih znašla v veliki finančni izgubi in je prisiljena, da množično odpušča zaposlene. Cenjujejo, da bo do začetka naslednjega leta samo v dveh večjih združenjih izgubilo delo okoli 1500 Švedov in tujih delavcev.

K prizadevanjem, da osvojimo kupca, sodi tudi sodobno urejena prodajalna CML v Ljubljani. Smiselno in domiselno urejen prostor, kakor tudi strokovna in prijazna postrežba bodo pripomogli k boljši prodaji naših proizvodov.

prizadevamo si, da osvojimo kupca!

Niso se še dobro iztekli letni dopusti, ko se je za prodajno službo, kreatorje in vse sodelavce okoli njih spet začela trnova pot. Naj navedemo samo nekaj rokov, ki jih ne smemo za nobeno ceno prekoračiti.

Od 1. do 30. 8. kreiranje in izdelovanje kolekcije za pomlad – poletje; od 1. 9. do 30. 10. pa zastavi vse sile prodajna služ-

ba, da doseže čim boljši komercialni uspeh. Vmes je od 9. 9. do 18. 9. Zagrebški jesenski velesejem, od 1. 10. do 9. 10. Beograjski sejem, od 19. 10. do 22. 10. Komercialni sejem Sarajevo.

Ne glede na sejme in revije, ki naše komercialiste zelo zaposlujejo, sta cela dva meseca v času zaključevanja dve ekipi neprekinjeno na terenu z vsemi programi perilo šport in vrhnja oblačila. Hkrati pa je v tem času največja odprema gotovih izdelkov vseh treh programov jesensko-zimske kolekcije. Da ves ta napor in prizadevanja niso kar tako, nam pove že podatek, da z zaključevanjem na terenu v dveh mesecih naši komercialisti prodajo od 60 % do 70 % programa perilo šport in 70 % do 80 % programa vrhnjih oblačil.

Modna revija

Kolekcijo pomlad – poletje 78, za katero so bili bitko naši modni kreatorji in vzorčni oddelki ves avgust, smo prikazali na treh večernih modnih revijah. Vsakoletna revija na Otočcu je namenjena za slovenski in hrvaški del tržišča, v Beogradu

pa za ostali del jugoslovanskega tržišča.

Letos izredno uspela revija je bila bolj sodobna in domiselna, tako da smo pokazali tudi vse posebnosti in detajle in bili deležni priznanja ne samo povabljenih poslovnih partnerjev, temveč tudi v raznih časopisih, češ da se s tako revijo lahko pojavimo tudi v kateremkoli modno razvjenem mestu v Evropi. Skratka uspeh je bil velik, posebno priznanje so poželi naši kreatorji.

Tudi odziv poslovnih partnerjev, katerim je bila namenjena ta prireditev, je bil izreden. Odzvali so se predstavniki vseh večjih kupcev – ne glede na to, da je bilo v istem času nekaj konkurenčnih modnih revij. Tako lahko z zadovoljstvom trdimo, da je revija dosegla svoj namen. V treh dneh smo seznanili tržišče s celotnim našim programom in tako dosegli, da so kupci rezervirali naše izdelke in odklonili konkurenčne ponudbe. Zaključevanje namreč traja dva meseca in ne moremo biti pri vseh strankah prvi, zato smo tudi pripravili revijo.

Sejmi

Zagrebški jesenski sejem za nas kot proizvodno organizacijo nima komercialnega učinka, marveč je le reklama. Kot proizvajalci se moramo pojaviti ob konkurenci in opozoriti nase.

Nekaj drugega pa je Beograjski sejem, ki je izrazito „tekstilni“ sejem. Po načinu predstavljanja in bogastvu izbire modnih eksponatov ga lahko primerjamo z vsakim tako usmerjenim evropskim sejmom. Glede na to, da je Beograd veliko mesto, da je upravno središče, je tudi obiskovalcev izredno veliko. Zato je v našem interesu, da kot proizvajalci modnih proizvodov v težki kakor tudi srajčarski konfekciji sodelujemo na tem sejmju.

V zakupu imamo 240 m² razstavnega prostora; v komercialnih prostorih sejma razstavljamo samo jesensko kolekcijo, medtem ko je spomladanska kolekcija v izložbenem delu.

Med Beograjskim sejmom opravljajo naši komercialisti zaključevanje za kolekcijo pomlad – poletje 78 za Vojvodino, del Bosne in del južne Srbije. Zaključevanje poteka v hote-

lu Jugoslavija, ker je na sejmu nemogoče vse to opravljati, ker je tam vedno polno ljudi.

Prodaja — zaključevanje

Zaključevanje vseh treh programov kolekcije za pomlad — poletje 78 je v polnem teku. Kolikor se iz do sedaj znanih podatkov da zaključiti, so naročila za program perila — to je srajčevine približno enaka kot v lanskem letu, medtem ko so presenetljivo večja za program šport — bluže. Predvidevamo, da bo v dveh mesecih zaključne okoli 25 % proizvodnje perila in 35 % proizvodnje šport.

Naročila za program vrhnjih oblačil — težke konfekcije so do sedaj nekoliko večja od lanskim. Vendar moramo poudariti, da gre to povečanje izključno na račun damskega programa, medtem ko se moški program slabše prodaja. Kot olajševalno okoliščino lahko navedemo, da to opažajo tudi sorodne konkurenčne delovne organizacije.

Odprema

Tekoča odpreda iz skladišča gotovih izdelkov za jesen in zimo poteka zelo dobro. Delavci, zadolženi za odpreda, store vse, kar je v njihovi moči. Žal ugotavljamo, da v vseh treh programih, še posebej pri programu šport, zamujamo z dobavo. V ilustracijo samo podatek, da do 1. oktobra nismo prejeli iz proizvodnje nobenega zimskega flanelastega proizvoda iz programa perilo šport. Vendar glede na

to, da smo se domenili, da vložimo vse sile, da septembra in oktobra dosežemo oziroma presežemo proizvodni program, lahko pričakujemo, da bomo dosegli letni gospodarski plan pri vseh treh proizvodnih programih.

Predstavitev potrošniku

Člani konzorcija Centra mode Labod organizirajo potrošniške modne revije: 8. oktobra v Beogradu v domu sindikatov; 12. oktobra v Zagrebu v športni hali; 13. oktobra v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču.

Namen revije je, da članice konzorcija predstavijo jesensko-zimsko kolekcijo. Na teh revijah bomo prikazali izključno modele, ki bodo kupcem na razpolago že nekaj dni po reviji. S to revijo želimo pomagati trgovski mreži pri prodaji proizvodov članic CML.

Da bodo revije pritegnile širok krog potrošnikov, bodo organizirane kot zabavno-glasbene prireditve. Približno polovica razpoložljivih vstopnic bo na razpolago potrošnikom pri turistični agenciji Yugotours, ostalo pa bodo za poslovne partnerje — naše kupce, tako da bodo videli naš program tudi prodajalci, od katerih je v veliki meri odvisno, čigav proizvod bodo priporočili stranki.

V bodoče bodo takšne revije dvakrat na leto v vseh večjih jugoslovanskih mestih. Enkrat bodo predstavili kolekcijo pomlad-poletje, drugič pa jesen-zima.

preprečimo samodejnost kadrovanja

Pospesene kadrovske priprave na kongres oziroma volitve novih vodstev ZK potekajo praznaprav že od zgodnje pomladi, ko je IK predsedstva CK ZKS obravnaval kadrovske priprave. Tako lahko rečemo, da so metodološke in organizacijske priprave v večini občin dobre.

Sedaj ocenjujejo dosedanje delo in pripravljajo predloge za vodstva osnovnih organizacij, člane občinske konference in sekretarje občinskih komitejev, v nekaterih občinah pa tudi evidentirajo za ustrezne organe ZKS in izražajo željo, da v vodstvu ZK ne bi prihajalo do večjih kadrovskih sprememb.

V tej fazi kadrovskih priprav na kongres in volitve novih vodstev ZKS bo treba zagotoviti tudi dosledno uveljavljanje kadrovskih meril. Predvsem se morajo komunisti postaviti po robu sleherni samodejnosti pri zbiri vodstev, zlasti v osnovnih organizacijah ZK. Pri tem imajo vso odgovornost tudi občinski komiteji ZK, ki morajo pri kadrovanju pomagati tistim OO ZK, ki še niso dovolj usposobljene.

Utrjevati je treba tudi razredno sestavo vodstev ZK. Pri uveljavljanju dogovorjenih kadrovskih meril in zahtev po reelekciji ne sme priti do formalizmov. V vodstvih naj še naprej ostanejo kadri, ki so dosledno in učinkovito uresničevali politiko ZK, njeno idejnopolično vlogo in krepili razvoj samoupravnih socialističnih odnosov.

Poudariti je tudi treba, da se je v tem predkongresnem obdobju utrdila tudi odgovornost za prevzemanje funkcij, kar kaže na krepitev zavesti o vlogi in pomenu družbenopolitičnih organizacij, še posebno ZK.

NALOŽBA V ZDRAVJE

Delavska sveta TOZD Ločne in delovne skupnosti skupnih služb iz Novega mesta sta odločila, da se opravi sistematični pregled zob vseh zaposlenih. Z zdravstveno službo je dogovorjeno, da bo na podlagi dobljenih podatkov napravila prioriteto listo oziroma vrstni red zdravljenja.

Zavedamo se, da so zdravi zobje zelo pomembni za zdravje drugih človeških organov. Zato smo se tudi odločili za temeljiti sistematični pregled, ki ga bomo posebej plačali, in sicer 30.— din za osebo. Pregledi bodo v ambulantni v Ločni. Tako so naši samoupravni organi spet pokazali pripravljenost pomagati človeku, ki je naša največja vrednota.

Modna revija — uspešna predstavitev naše kolekcije za pomlad-poletje 78 na Otočcu in v Beogradu. Modni kreatorji so se potrudili, rezultate pa nam bo dalo zaključevanje.

Nasmejani člani ZSMS z zadovoljstvom poslušajo pravilne odgovore svojih vrstnikov. Toliko zavzetosti in resnosti že dolgo niso pokazali naši mladinci, saj je zmanjkalo vprašanj in so na koncu ostale neporažene kar tri ekipe. Na sliki: udeleženci mladinske konference TOZD Ločna in delovne skupnosti skupnih služb v nedeljo, 18. septembra v Krškem.

uspelo srečanje mladih

izhaja veliko problemov. Kritično so spregovorili tudi o vključevanju mladih v ZSMS, saj so ugotovili, da je vključenih le 482 članov, medtem ko je mladih do 27 let v delovni organizaciji blizu 1000.

Podporo pri teh naporih mladih je dal tudi generalni direktor Zdravko Petan v svoji diskusiji.

V razpravo so se vključili tudi predsednik občinskega komiteja ZSMS Krško, predstavnik komiteja ZK in sindikata.

Po končani konferenci pa je bil kviz znanja na temo KPJ in življenjepisa tovariša Tita. Sodelovalo je 5 ekip iz petih OO ZSMS Labod. Žal je izpadla

ekipa iz TOZD Tip-top Ljubljana, katere odnos so mladi obsodili. Vse sodelujoče ekipe so pokazale izredno znanje zgodovine KPJ.

Spet se je potrdila stara resnica, da je naša mladina pripravljena realizirati konkretne zahtevke in da jih izpelje brezhibno, če so dobro zastavljene. To naj bo tudi vodilo aktivnosti pri načrtovanju bodočih nalog OO ZSMS Labod.

Soglasno so sprejeli obveznost, da se bodo vse OO ZSMS vključile v tekmovanje za izbor najboljših mladincev meseca oziroma leta. Vsaka OO ZSMS bo vsak mesec ocenila tri najboljše mladince, ki se bodo izkazali s produktivnostjo, z odnosom do dela in sodelavcev, z aktivnostjo v samoupravnih in

druženopolitičnih organizacijah v podjetju in zunaj njega.

Najboljše mladince bomo vsak mesec predstavili v našem internem glasilu. Sklenjeno je bilo, da tradicionalno prireditel kviz znanja in športno-kulturne dejavnosti prestavimo v teden mladosti in da ločimo kulturni del od športnega. sprejet je bil tudi sklep, da vsako leto organiziramo delavske športne igre Laboda. Za najboljše uvrščene mladince bomo vsako leto organizirali nekajdnevno poučno ekskurzijo po Jugoslaviji.

Po končanem sestanku so mladi zaplesali ob zvokih plesnega ansambla JLA iz Novega mesta.

Tako so se mladi Laboda dostojno in na zelo prijeten način oddolžili letošnjim jubilejem.

V nedeljo, 18. septembra 1977, je bilo srečanje mladih delavcev Laboda, posvečeno nadaljnji aktivnosti mladih v Labodu in počastitvi letošnjih jubilejev. Žal nam je vreme zagodilo in se prireditev ni mogla odvijati na našem rekreacijskem centru v Sromljah, kot je bilo načrtovano, ampak v lepo pripravljenem prostoru družbene prehrane v TOZD Libna v Krškem.

Mladi so na konferenci koordinacijskega odbora ZSMS Labod kritično spregovorili o delu te organizacije v enoletnem obdobju in sprejeli program za naslednje trimesečno obdobje.

Analizirali so produktivnost mladih in ugotovili, da precej mladih ne dosega norme v proizvodnji. Po OO oziroma TOZD pa so razdeljeni takole: TOZD Ločna 40, TOZD Libna 47, TOZD Delta 54, TOZD Tip-top 25, TOZD Temenica 2 (od 51 mladih zaposlenih), SKUPAJ: 168

Od teh 168 je res 50 takih, ki šele eno leto delajo v proizvodnji. Zelo pohvalno je, da so se mladi lotili problematike produktivnosti mladih, saj od tu

Slovenski zavod za statistiko je objavil podatke, iz katerih lahko ugotovimo, da so v letošnjem polletju, do 30. 6. 1977, cene dosegle raven, ki smo jo predvideli do 31. 12. 1977.

V letu dni, od 30. 6. 76 – do 30. 6. 77, so se cene na drobno v Sloveniji povečale za 13,8 %, medtem ko so bile v Jugoslaviji cene na drobno za isto obdobje le za 12,6 % višje.

Statistika prikazuje, da so se v Sloveniji podražili: obutev, preja, tkanine, usnje, gradbeni material in nekateri kemični izdelki. Stolpec največjih podražitev nam nazorno kaže, da so se junija v Sloveniji letos v primerjavi z istim obdobjem lani pove-

življenski stroški višji od predvidenih

čale cene naslednjim proizvodom: sadju za 36,1 %, mleku in mlečnim izdelkom za 25,7 %, kulturnim storitvam za 24,8 %, žitu in iz-

delkom iz žita za 23,4 %, ribam za 21,5 %, prometu za 18,9 %, kurjavi za 17,8 %, mesu za 15,9 %, alkoholnim pijačam v trgovini za 15,7 %, jajcem za 15,4 %, komunalnim storitvam za 14,3 %, maščobam za 14,3 %, gospodinjskim aparatom za 13,6 %, povrtnini za 12,4 %, obrtnim storitvam za 12,3 %, razsvetljavi za 11,4 % itd.

Po statističnih podatkih so se do 30. 6. v Mariboru povečale stanarine za 30 %, malo kasneje pa tudi v Kopru in Novem mestu.

Vse to je vplivalo na višje življenjske stroške, ki so bili letos junija v primerjavi z lanskim letom v Sloveniji višji za 15,1 %.

labodova kolekcija

Mariskdo se je veselil na dopustu, ko smo mi, ki se ukvarjamo s kolekcijo, ustvarjali nove modele, da bi kar se da ugodili potrošniku.

Kakšna je „Labodova“ kolekcija? Tu je vse, od zanimivih moških srajc in ženskih bluz iz bombaža, desinirani vzorci, kar, še vedno priljubljeni safari v novih modnih odtenkih z novimi modnimi našitki, raznih žepov in okrasnih šivov do še zmeraj priljubljenih tip-ton srajc v vseh modnih niansah.

Da bodo naši modeli čim lepši in da bodo šli dobro v prodajo, smo se odločili, da krila skreiramo in sešijemo v Ljubljani, ženske bluze iz istega materiala pa v Novem mestu. Rezultat je uspešen. Krila so športna, z našitimi žepi in raznimi gubami, od enojnih do dvojnih, posebno pri safari modelih. Tudi hlače so zelo aktualne: polno žepov.

Plašči so športno krojeni v trend stilu. Kostimi z dolgimi in kratkimi rokavi so izrazito športni, udobni in praktični. Tudi moška moda je izrazito športna in je skoraj izpodrinila moško klasično obleko. Tkanine: bombaž, gabarden in žamet. Barve: bela, beige, čokoladna, bakrena, rjasta, smaragdna zelena, intenzivno modra in roza.

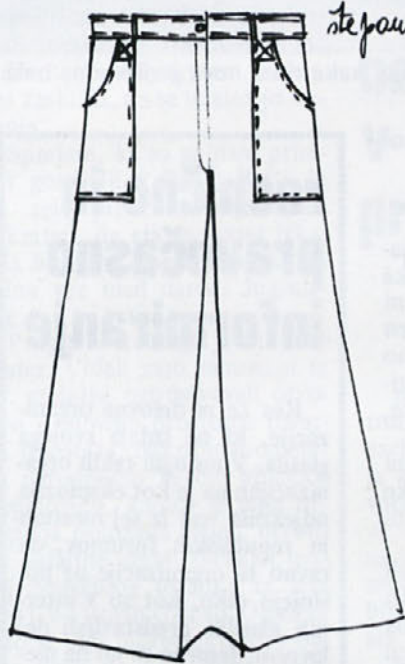
Upam, da bo vsakdo našel del svoje garderobe v Labodovi kolekciji.

op. stepanu: ravnost
enkrat se slovi

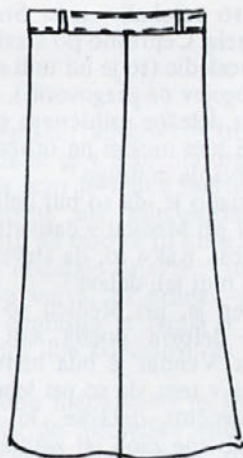

PH 3

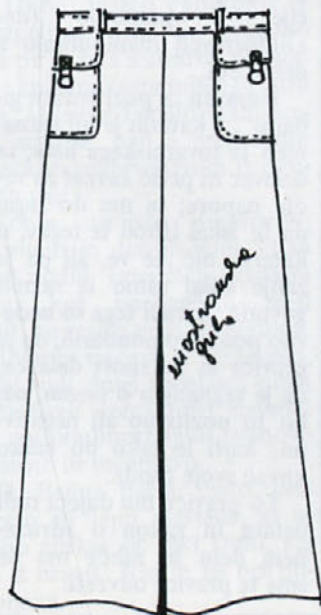
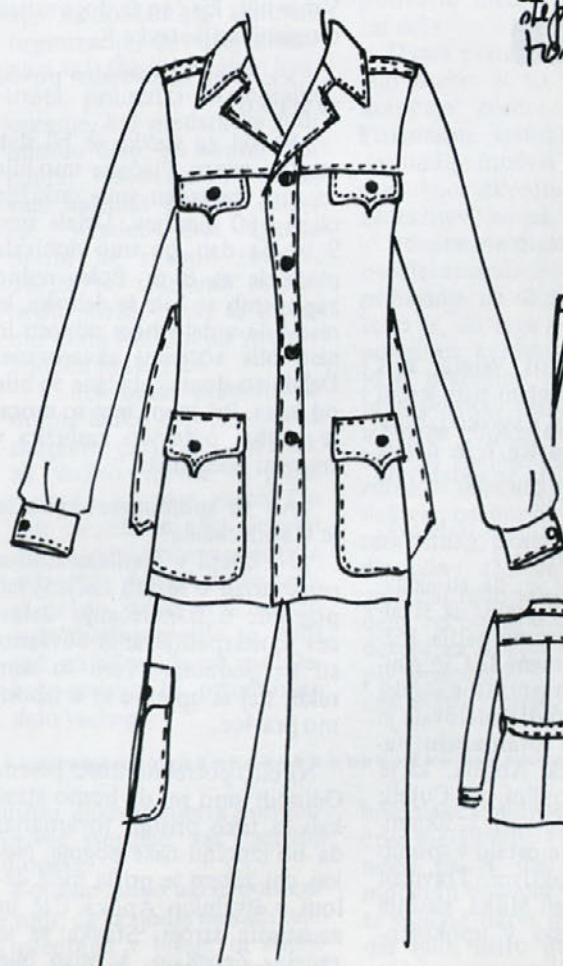
stepanu se hvali

more

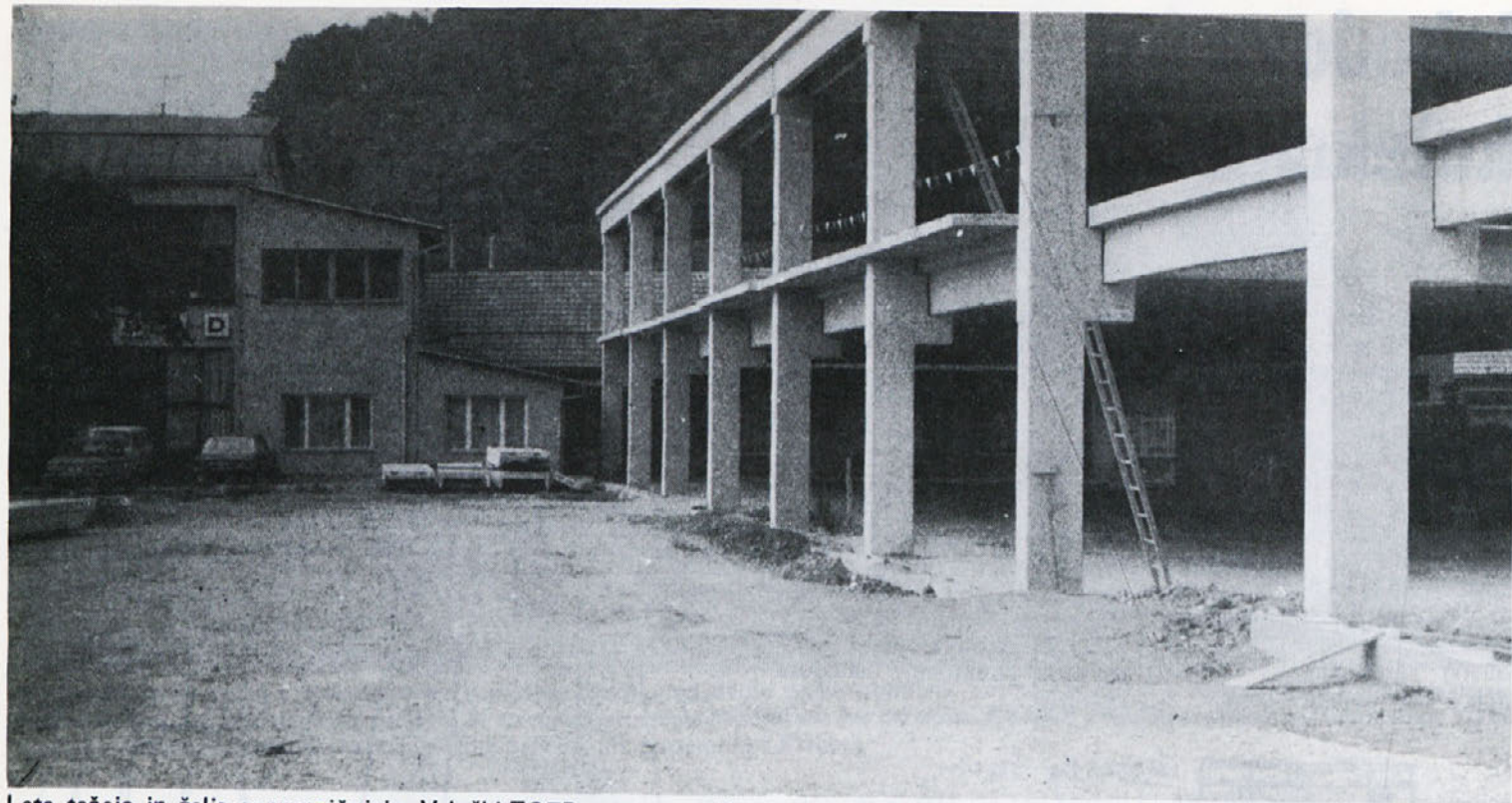

stepanu se hvali

notranje
pika

Leta tečejo in želje se uresničujejo. V krški TOZD se staro umika novemu in delavci veselo gledajo, kako raste nova proizvodna hala. Upamo, da bomo kaj kmalu lahko poročali o vselitvi.

obujanje spominov na stavko

„Se spominjate kdo je vodil stavko?“

„Stavko so vodili komunisti, o tem se je veliko govorilo v mestu. Posamezniki, ki so sodelovali pri organizaciji, pa so bili Grm Jože, ki živi nekje v Ameriki, Jurišević Bogo in Lahner Franc, ki sta že umrla, pa Preželj Srečko in Bele Tone. Sestajali so se v gostilni Fabjan, sedaj Vrhovnik, kjer so se dogovarjali o organizaciji stavke.“

„Kaj je bil neposreden povod za stavko?“

„Povod za stavko je bil slab mezdni odnos. Plačane smo bile na uro, na teden smo zaslužile okoli 160 dinarjev. Delale smo 9 ur na dan, pa smo dobivale plačo le za 8 ur. Poleg redno zaposlenih so bile še delavke, ki niso bile v delovnem odnosu in niso bile socialno zavarovane. Delale so doma, plačane so bile od kosa. Pri vsem tem so morale pustiti polovico zaslužka v trgovini podjetnika.“

„Ali se spominjate, kako se je stavka začela?“

„Na izletu v Toplicah smo se pogovarjali o težkih življenjskih pogojih, o izkoriščanju delavcev, o neizpolnjevanju obveznosti in podobno. Tam so nam rekli, naj se upremo in si izborimo pravice.“

Ni bilo potrebno dosti besed. Odločili smo se, da bomo stavkali in tako prisilili tovarnarja, da bo izpolnil naše pogoje. Nekaj dni zatem je prišla med delom v šivalnico Ančka Čič in zaustavila stroje. Stavka se je začela. Ženskam, ki niso bile

solidarne z nami, smo onemogočile delo.“

„In rezultat stavke?“

„Teden dni smo vzdržale — pogovori med nami in delodajalcem so potekali v redu. Stavka je uspela. Čeprav po stavki ni bilo posledic (to je bil tudi eden od pogojev na pregovorih), smo le bile deležne psihičnega pritiska. S tem mislim na orožnike, zasliševanja in drugo.“

„Znano je, da so bili delovni pogoji pri Medicu v času stavke še slabši. Kako to, da stavka ni zajela tudi teh delavk?“

„Res je, pri Medicu so bili slabši delovni pogoji kot pri Povhu. Vendar je bila bistvena razlika v tem, da so pri Medicu bile zvečina delavke, ki niso bile odvisne zgolj od zaslužka v tovarni. Zaslužek v tovarni jim je prišel prav za izboljšanje življenja. Pri Povhu pa je bila v večini delovna sila, ki je bila odvisna predvsem ali zgolj od denarja, prisluženega z delom v tovarni.“

Tovarišica Karolina je bila odličen sogovornik. S ponosom se je spominjala težkih dni svetovne krize in boja delavcev za svoje pravice, pa pozneje slavnih dni naše revolucije, v kateri je po svojih močeh tudi sodelovala. Iz nje sta sevala moč in ponos borke — revolucionarke.

Danes je upokojenka — veseli se vsemu novemu in ko primerja današnje delovne pogoje s tistimi iz leta 1934, je vesela, da si je delavski razred izboril vse to, kar danes ima in da so z ustavo in zakonom o združenem delu zagotovljeni pogoji za še lepši jutrišnji dan.

resnično in pravočasno informiranje

Res že ni delovne organizacije, ki ne izdaja svojega glasila. V mnogih takih organizacijah pa je kot eksplozija odjeknila vest iz sej mestnih in republiških forumov, da ravno te organizacije ne poslujejo tako, kot so v internih glasilih predstavljali delavcem, temveč so ali na meji rentabilnosti ali že v izgubi.

V takih primerih informiranje ni funkcija samoupravljanja, temveč manipulacije. S pomočjo (de-)informacij manipulirajo z delavcem.

Uspavan „s pozitivnimi gibanki“, o katerih je bil seznanjen iz tovarniškega lista, ta delavec ni prvič zavzet za večje napore; ni mu do tega, da bi iskal izhod iz težav, o katerih nič ne ve, ali pa je zanje slišal samo iz raznih govorov. Zaradi tega so nedavno ponovno poudarili, da je pravica in dolžnost delavca, da je seznanjen o vsemu, naj bo to pozitivno ali negativno, kajti le tako bo lahko kovač svoje usode.

To pravico mu dajeta tudi ustava in zakon o združenem delu in nihče mu ne sme te pravice odvzeti.

tovariško srečanje v bajini bašti

V mesecu septembru, ob praznovanju občinskega praznika Bajine Bašte, smo se skupaj s TOZD Lisca Senovo udeležili štiridnevnega tovarniškega srečanja z delavci trikotaže Kadinjača iz Bajine Bašte, ki je pobratena z našo občino.

Potovali smo z avtobusom. Iz TOZD Libna Krško nas je bilo enaindvajset. Posebna komisija je iz vrst delavcev izbrala najzastlužnejše, ki so za svoje družbenopolitično delo, delo na delovnem mestu ter sodelovanje na kulturnem in športnem področju zaslužili, da se udeležijo srečanja.

Sprejem, ki so ga nam priredili gostitelji v Bajini Bašti, je bil zelo prisrčen, prijateljski, enkraten, da sta se zopet izkazala bratstvo in enotnost, ki sta trdna vez med narodi Jugoslavije.

Program srečanja je bil zelo pester. Videli smo samostan iz 13. stoletja, prisostvovali otvoritvi poslovnih prostorov tovarne trikotaže, odkritju spomenika narodnemu heroju Milenku Topaloviču, kamor je naša delegacija položila venec, otvoritvi asfaltne ceste, obiskali muzej Narodnog ustanka iz leta 1941 v Titovih Užicah. Ogledali smo si tudi hidroelektrarno Bajina Bašta na reki Drini. Posebno zanimiv je bil ogled tovarne težke konfekcije „Kadinjača“ v Titovih Užicah. Razen tega smo videli naravne lepote doline reke Drine, jezero Perućacin se povzpeli na Taro. Še posebno lepa pa je bila kulturna prireditelva „Milenka Topaloviča“. Srečali smo se tudi s preprostim kmečkim prebivalstvom iz okoliških vasi.

Topla ognjišča preprostih, skromnih in dobrih ljudi, ki so nam nudili zatočišča, začasni dom, kot izseljencem med NOB, so ravno tako gosoljubna. Podobnih srečanj si še želimo, da bi tudi drugi sodelavci videli in doživeli domačnost, nevsiljivo gostoljubnost ljudi, njihovo dobroto in tovarništvo.

O, Bajina Bašta, čisto, preprosto in lepo mestece, ki se plaho tiskaš ob reki Drini, kaj vse ti hraniš! Nisi in ne boš pozabljena.

JOŽICA ZORKO

Glavno mesto Kenije Nairobi, od kjer nam pošiljata pozdrave naša sodelavca tovariš Žapčič in Kostrevec. Sporočata, da kombinirajo, planirajo in se dogovarjajo. Upata, da bo proizvodna hala kmalu nared. Tovarna je zelo lepa in obljublja, da bosta poslala fotografije, da jih bomo lahko objavili v našem časopisu.

barve v borbi za proizvodnost

Britanski arhitekt Cottam trdi, da bi se v delovnih organizacijah, kjer je velika fluktuacija delovne sile, bilo potrebno vprašati, ali niso za to krive barve, ki obdajajo delavce. Turobna siva barva, na primer, povzroči depresijo in ljudje si žele biti čim dlje od delovnega mesta.

Močno rdeča barva pa lahko pripelje do prevelike stimulacije. Zaradi tega preveč rdeče barve lahko povzroči prekomerno naprezanje oči in tako poveča število nesreč. V pisarnah — uradih preveč rdeče barve spravlja ljudi, ki so izpostavljeni večjim naporom, v razdražljivost in v slabo voljo. Njim, pravi Cottam, bolje ustreza modra barva, ki vpliva na zmanjšanje tempa dihanja in pulsa. Ravno tako pa preveč modre barve lahko pripelje do depresije.

Ob izbiri barv bi morale delovne organizacije pazljivo proučiti, kakšno razpoloženje žele ustvariti in za koga. Tako na primer mlajši ljudje večkrat bolje delajo v sredini, v kateri je nekaj modrih predmetov. Zadoštuje že, da pogledamo, koliko mladih nosi modre kavbojke, poudarja Cottam, s čimer podzavestno izražajo željo za mirom in redom. Starejši ljudje imajo rajši rjavo barvo, ki daje občutek udobnosti. Prav tako

norma – dokler ni meril

Norma je doslej najbolj množičen sistem individualnega merila. Z normo že dolgo merimo količino izvršenega dela. Če ostanemo samo pri takšni ugotovitvi norme, brez njenega popravljanja z dohodkom osnovne organizacije, če v tej normi niso vključene količina, kvaliteta, prihranki in uporaba opreme, kar predstavlja tudi minulo delo, bo norma tudi naprej vsebovala in vzdrževala najemni položaj delavca. Vendar tudi takšne norme ne smemo zavreči, dokler ne izdelamo ustrežnejših meril, česar se moramo takoj lotiti in jih vnesti v bodoče pravilnike.

V določenih primerih se norma lahko določi samo za skupino delavcev, oddelek ali službo, merila za posameznika pa niso znana. Na več mestih so taki skupini dali samo določena merila, a delavcem pustili, da to sami razdelajo. Tako so si izdelali individualna merila in našli več načinov, da se med seboj ocenijo in ovrednotijo delo vsakega.

njihova delovna mesta potrebujejo več svetlobe, ker starejšim vid opeša.

Končno lahko barve pomagajo tudi, da se ljudje ne zadržujejo predolgo v bifeju in stranicah. Tako je Cottam pobarval

Analitična ocena delovnih mest je pri nas že uvedena in je služila za izdelavo tarifnih pravilnikov. Zaradi tega je analitično oceno delovnih mest potrebno zamenjati s sistemom utrjevanja opravljanja del in zadolžitev. Tak sistem je lahko tudi analitična ocena opravil in nalog. Ali drugače povedano; taka ocenitev ne more biti neposredno merilo za osebni dohodek delavca, temveč je potrebno meriti tudi rezultat dela.

Danes ponekod še ocenjujejo osebo in na tej osnovi določajo osebni dohodek. Posamezne institucije še sedaj nudijo modele delitev, ki vsebujejo ocenitev del in zadolžitev, ne pa osebnosti.

Posamezne organizacije so uvedle stimulacijo za redno prihajanje na delo. Prav gotovo je, da tega ne moremo podpirati, ker se tako zdravi le posledice, namesto da bi odpravljali vzroke. Mnoge izkušnje dokazujejo: kjer koli so vpeljali merjenje rezultatov dela in stimulativno delitev osebnega dohodka, tam nimajo problemov glede discipline. Dokler bomo nagrajevali redno prihajanje na delo, ne bomo dosegli prizadevanj za delitev po delu in po prispevku k skupnemu dohodku.

MIKA ŠPILJAK

Brigadirji iz Ptuja v Posočju (Foto: Radio-tednik, Ptuj)

v brigadi

Sonce od daleč kuka na Breginj, vas, ki je bila v času potrepa popolnoma porušena, kot bi premišljevalo, ali naj pošlje žarke ali ne. Ozračje se mi zdi nekam sumljivo. Veter se rahlo poigrava z listi dreves. Vse kaže, da bo deževalo.

S počasnimi koraki krenem proti avtobusu, kjer je zbrana že vsa brigada in čaka, da krene na pot, na pot proti domu. Prevzame me čuden občutek. Ne, saj to ni mogoče, da so dnevi, ki smo jih skupaj preživeli, tako hitro minili. Šele zdaj, ko so že za mano, se tega zavedam.

Avtobus počasi krene. Gane me pesem, ki se razlega po avtobusu, in si mislim: kakšna norica sem bila, ko sem oklevala, ali naj grem v brigado ali ne. Za kaj vse bi bila prikrajšana, če ne bi šla! Dnevi, ki sem jih preživela v brigadi, bodo za vedno vtisnjeni v moj spomin. Brigadirsko življenje mi je prineslo mnogo stvari, kajti od jutra do večera se v brigadi zgodi mnogo zanimivega, česar v življenju ne moreš nikoli pozabiti in se tega z radostjo spominjaš.

Naša brigada iz Ptuja nosi ime po narodnem heroju Dušanu Kvedru – Tomažu. Sestavljena je predvsem iz dijakov srednjih šol. Med njimi je tudi nekaj delavske mladine, iz Delte pa sem edina.

Brigadirsko življenje v Posočju, ki navdušuje s svojo izjem-

no lepoto in čisto Sočo, je zaživel 16. julija in je trajalo 21 dni. Za nas, ki smo vajeni zemlje, je tam le trd kamen. Ogromno zapuščenih hiš daje vtis romantike, vendar so domačinom v precejšnje breme.

In kakšno je brigadirsko življenje?

Glas trobente te vrže iz postelje, skočiš v obleko in tečeš k telovadbi, ki te reši spanca in je obvezna za vse brigadirje. Dopoldne delaš zelenice, urejuješ naselje, poti, koplješ jame za drevje in podobno. Po končanem delu na trasi, ki je za dekleta precej naporno, saj je fizično zelo zahtevno, se lahko zaposliš v raznih interesnih dejavnostih. Poslušali smo predavanja (o zaščiti pri delu, prvi pomoči in higieni, USMS in ZSMJ, o družbenopolitičnih organizacijah, delegatskem sistemu) in se ukvarjali s športom. Imeli smo športna tekmovanja z drugimi brigadami. Bili smo na izletu v Tolminu, imeli orientacijski pohod, obrambni dan itd.

Skoraj vsak večer so kulturni večeri brigad. Ob misli na kres, na tisto žarečo gmo, ki nas je vsak večer združevala, me nenedoma prevzame prijeten občutek. Ravno ob kresu so se najbolj kovala nova znanstva in prijateljstva.

Pogovarjali smo se z narodno herojko Albinco Hočevar – Mali.

Samoupravljanje je v brigadi na zavidljivi ravni, kajti takega samoupravljanja ni niti v naši delovni organizaciji niti v moji

krajevni skupnosti. Naša brigada je resnično homogena enota, med sabo se res razumemo. Po-

Brigadirka Marija Horvat

bratili smo se tudi z ostalimi brigadami v Breginju. Bili smo tudi priče „porok“ tistih, ki so se v času brigadirskega življenja zaljubili. Tudi pri „porokah“ so sodelovali brigadirji iz celega naselja.

Delo naše brigade je ocenjeno zelo dobro in na rezultate smo lahko ponosni. Normo na delovišču smo presegli. Mislim, da smo storili vse, kar je bilo v naši moči, da častno zastopamo tiste, ki so nas poslali na akcijo. Mladim, ki še niso bili v brigadi, pa tole: Pojdite, še je čas, če ne letos, pa drugo leto. Nikoli vam ne bo žal!

Z delovnih akcij prihajajo brigadirji bogatejši za stotero spoznanj, številne nove prijatelje. Bogatejši za spoznanje, da so za njimi ostali metri in metri novih cest ali vodovoda ali rekreacijskih objektov, s čimer so

dali solidarnostni akciji trajno obeležje, saj so s svojim delom pomagali pri graditvi naše domovine.

Če bo le mogoče in če mi bo pri tem pomagala tudi moja delovna organizacija, se bom udeležila še mnogih akcij, saj imam občutek, da te ta želja zgrabi že, ko se vračaš s prve in potem se ostalim ne moreš več odreči.

Zdravnik pregleduje bolniški karton in ugotavlja:

– Kaže, da se bo izmazal: krvna slika kaže dobro, pritisk je skoraj normalen, temperatura je normalna. Kje pa je pacient, sestra?

– Včeraj so ga pokopali!

Frizer prepričuje stranko, naj preizkusi nov preparat za rast las.

– Zagotavljam vam, da je nekaj izrednega. Le pogledjte, kakšen sem bil jaz, preden sem začel uporabljati to čudo, reče in si sname lasuljo.

– To je moje najnovejšo delo, razlaga umetnik obiskovalcu. Je popolnoma realistično in se imenuje Zidarji pri delu.

– A nikjer ne vidim nobene ga, ki bi delal, odvrne obiskovalec.

– Saj prav to je realizem, zaključí razgovor umetnik.

solidarno zbiranje

Pred letom dni ustanovljeni medobčinski sklad za nabavo dragih medicinskih instrumentov za potrebe novomeške bolnišnice so delovni ljudje, delovne in društvene organizacije zelo lepo sprejeli. Solidarnostno zbiranje sredstev za pomoč pri nakupu dragih medicinskih instrumentov, ki jih bolnišnica ne more kupiti iz rednih sredstev za opremo, s katero bi zdravniško osebje lahko nudilo hitrejše, boljše in učinkovitejše zdravljenje pacientov, je rodilo lepe uspehe.

V tem kratkem času so občani zbrali skoraj četrtino vseh planiranih sredstev. Na posebnem medobčinskem skladu za nakup dragih medicinskih aparatov se je do konca avgusta zbralo 879.281,15 dinarjev. S temi sredstvi bodo kupili 5 medicinskih instrumentov, za kar je organizator še prejel odobritev devizne kvote od republiškega komiteja za zdravstveno in socialno varstvo.

Posebna komisija zdravstvenih delavcev je pripravila prioriteto listo pripomočkov in naprav za učinkovitejše zdravljenje. Ti pripomočki so: KRYOSTAT – MIKROTOM, aparat za hitro zmrzovanje in rezanje ter barvanje tkiva; ELEKTRONSKI APARAT ZA ŠTETJE KRVNIČK; APARAT ZA PERITONEALNO DIALIZO; PLINSKI STERILIZATOR – AUTOKLAV za hladno sterilizacijo; EHOGRAFI – za diagnozo možganskih krvavitev.

Upravni odbor, ki si je zastavil to nadvse koristno in človekoljubno nalogo, se zahvaljuje

vsem občanom, družbenopolitičnim in društvenim organizacijam, organizacijam združenega dela in zasebnim obrtnikom, ki so se odzvali naši akciji in prispevali v sklad, hkrati pa vas in druge, ki še niso prispevali v sklad, ponovno vabi k sodelovanju. Pričakujemo razumevanje, zato vas prosimo, da po svojih možnostih podprete to akcijo.

Finančna sredstva se oblikujejo iz:

- prostovoljnih prispevkov organizacij združenega dela,
- volili in darili posameznikov, društev in organizacij,
- odstopom obveznic posojila za ceste posameznikov in organizacij združenega dela,
- sredstev organizacij združenega dela po zaključnem računu,
- namesto novoletnih čestitk, raznih izletov in proslav,
- namesto cvetja na grobove umrlih,
- iz reklamnih oglasov preko glasila „Dolenjsko zdravstvo“ in podobno.

Prepričani smo, da je med naštetimi možnostmi tudi možnost, ki vam bo omogočila izdvojiti sredstva v sklad za nabavo dragih medicinskih instrumentov. Tako bo upravni odbor sklada z vašo pomočjo realiziral zastavljeno nalogo in zbral 6 milijonov dinarjev, kolikor znaša vrednost planiranih sredstev za posodobitev in učinkovitejše zdravljenje.

Sredstva sklada se zbirajo na žiro račun št. 52100–678–80144 pri občinskem odboru Rdečega križa Novo mesto.

Za vaše razumevanje, humanost in naklonjenost se vam zahvaljujemo in vas tovariško pozdravljamo.

MEDOBČINSKI SKLAD
ZA DRAGE MEDICINSKE
INSTRUMENTE

31. oktober – svetovni dan varčevanja

Z uvedbo denarja se je naturalna oblika varčevanja spremenila v denarno. S tem pa so za varčevanje nastopile široke možnosti. Ko se je denar uveljavil kot plačilno sredstvo, se je pojavilo tudi varčevanje pa tudi ustanavljanje specializiranih ustanov za zbiranje prihrankov.

Hranilniška misel sega daleč nazaj, saj je že pred več kot 360 leti Francoz Huegas Delestre nakazal potrebo po organiziranem varčevanju prebivalstva. Leta 1778 so v Hamburgu ustanovili splošno preskrbovalno ustanovo, ki je v svojih pravilih poudarila, da je „ustanovljena za dobro marljivih oseb obeh spolov, kajti tudi majhni prihranki v hudih časih veliko pomenijo, z nekaj obrestmi pa še več. S svojo marljivostjo in varčnostjo naj tako koristijo sebi in državi...“

Ob koncu 19. stoletja so hranilnice različnih dežel začele navezovati poslovne stike. 1924 so v Milanu ustanovili mednarodni institut za varčevanje. Takrat so sklenili: „31. oktober naj bo vsako leto praznik varčevanja po vsem svetu, da bi se z ustno in pisano besedo širila načela in ideje varčnosti.“

Zgodovinsko dejstvo je, da se z delom ustvarja vrednost in da se z varčevanjem ustvarjena vrednost čuva in pomnožuje. To pomeni, da je bogastvo posamezne gospodarske celice, vsega naroda in vsega človeštva posredno ustvarilo varčevanje, zato posvečajo veliko pozornost varčevanju tudi v kapitali-

stičnih državah, posebno pa še v državah s socialistično družbeno ureditvijo.

Varčevanje razvija v človeku občutek zmemosti in ga usmerja na bolj urejeno življenje. Vsak varčevalec je nasprotnik razsipništva in se ne zadolžuje lahko miselno. Varčevanje uči človeka skromnosti, odpovedovanja sedanjih zadovoljstev v korist bodočih potreb. Ko se človek odloči za varčevanje, razvija v sebi občutek nesebičnosti. Varčeval namreč ne bo samo zase, ampak tudi za blaginjo svojih bližnjih.

Vsakdo, ki ima prihranek na hranilni knjižici, občuti neodvisnost, samostojnost, samozavest, varnost v življenju in delu ter brezskrbno gleda v bodočnost.

Z vidika družbene skupnosti varčevanje dopolnjuje družbeno akumulacijo, ker se preko bančnega sistema ponovno vrača v gospodarstvo, pomaga pri razvijanju proizvodnih sil, pospeševanju proizvodnih procesov in ustvarjanju pogojev za materialni in kulturni napredek družbe.

Prav v naši socialistični družbeni ureditvi je treba posvečati veliko pozornost vzgoji varčevalne zavesti posameznika. Kdor se namreč ni naučil varčevati s svojim premoženjem in dohodki, ta tudi ne bo imel pravičnega odnosa do družbene lastnine.

Mednarodni institut za varčevanje je ob svoji ustanovitvi 1924 objavil naslednji razglas: „Delo in varčevanje sta najmočnejša dejavnika na poti k blaginji, napredku in dostojanstvu vsakega posameznika.“

Varčevanje naj res postane navada, potreba in vrлина vsakega člana naše družbene skupnosti.

Združenje poslovnih bank
in hranilnic SRS

Zgradili smo jo, da bi delavcem nudili hitrejše in kvalitetnejše zdravstvene usluge. Pri sedanjem poslovanju ambulantne opažamo precejšnje probleme, predvsem na področju zobozdravstva pa tudi stalež bolnišnice ni v skladu z našimi pričakovanji ob otvoritvi. Z zdravstvenimi delavci se bomo morali pogovoriti o problematiki, ki je iz dneva v dan bolj pereča.

kako prodati?

Srajc je veliko vrst. Imamo bele, črne, karo, črtaste – le kdo bi vse našteval. „Srajčka“ je ime prodajalne v našem kraju, kjer imajo vse vrste srajc, srajčk in srajčic za vsak okus in za vsako denarnico. Sploh je naša prodajalna zelo nobel. Prometa je na milijone, osebje pa nikoli nima časa za odmor.

Trudijo se prodajalke, trudi se šef – žametne srajce pa nihče ne kupi. Prodajajo tudi po nižji ceni, vendar brez rezultata, nočejo jih ne mestni ne vaški.

Pa dobe prodajalko, ki je zagotovila, da bodo ljudje od nje kupovali ta nesrečni artikel. Srajce je namesto na obešalnike zložila pod pult in čakala na ugodno priliko. Ob osmih je prišla Pepelnikova Mara, žena krajevnega zdravnika, ki je bila sila pomembna prebivalka našega kraja. Vse, kar je dejala Mara, je bilo prav, vse kar je oblekla, je bilo moderno, in ženske so jo takoj posnemale.

„Belo bluzo, z izrazito fazonco bi prosila,“ je zažvrgolela. Nova prodajalka, ji je postregla, potem pa se je nagnila čez pult in šepnila: „Dobili smo nov model moških in ženskih srajc, ki jih hranim za prijatelje in res dobre stranke. Tudi za vas sem dala eno na stran.“ Izpod pulta potegne žametno srajco, hitro je pomerila. Pepelnikovi so se zasvetile oči. „Odlično, takoj sem vedela, da ste dobra prodajalka. Tako mi dajte tudi za hčerko, kar dve bom vzela.“

Pepelnikova Mara pa ne bi bila, kar je, če se ne bi takoj pohvalila vsem prijateljicam, da je dobila izredno srajco, ki je zelo topla, pa tudi predraga ni. Prva je pritekla v trgovino Anka iz banke. Vzela je kar tri. Za njo priteče Kati iz občine. Pa Zdenka, Beti, Vesna in ostale, vse upehane. Ob desetih je srajc že zmanjkalo.

Samo novih žametnih srajc nihče noče. Ponujajo jih prodajalke, ponuja jih poslovodja, kupi pa jih nihče.

„Kaj nam bo ta kmečka srajca“, pravijo meščanke.

„Za nas je predraga, nismo mi tako gosposki,“ pravijo vaščani, ki so po opravkih v našem kraju in jih jesen glasno opozarja na toplejšo obleko.

vesti

V torek, 20. septembra, je novomeški del Laboda obiskala delegacija iz Makedonije, v kateri so bili tudi gospodarstveniki iz Delčeva. Seveda so bili člani delegacije iz različnih struktur, med njimi tudi konfekarji ter izdelovalci froti-

rja. Med drugim smo jih seznanili tudi s stanjem konfekcijske industrije v Sloveniji ter prizadevanji Laboda v borbi za rentabilnost in tržišče. V delegaciji so bili tudi predstavniki modne konfekcije „Partizanka“, ki ima enak proizvodni program kot Labod. Ti tovariši so izrazili željo, da bi med „Partizansko“ in „Labodom“ prišlo do tesnejšega sodelovanja na vseh področjih.

ZAHVALA

Kolektivu TOZD Ločna se zahvaljujem za 14-dnevno klimatsko zdravljenje v gozdu Martiljku.

Hvaležna
MARIJA SLAK

Janezek je v domači nalogi uporabil besedo „nag“. Oče se je zaradi tega hudo razjezil.

– Kako pa naj drugače to napišem?

– Napiši, da je bil bos do vratu...

– Sramota! Konj, ki ste mi ga včeraj prodali za debel denar, mi je zjutraj poginil.

– Čudno! Tega meni ni nikoli naredil.

V Novem mestu že nekaj časa razmišljamo o večji prodajalni pri tovarni. V srednjeročnem razvojnem programu bi prav gotovo kazalo zgraditi novo prodajalno za prodajo naših izdelkov. Naročili smo lokmcijsko dokumentacijo, prodajalna pa naj bi stala v neposredni bližini tovarne.

S projektom izgradnje nove tovarne TOZD Libna tudi v Krškem predvidevajo industrijsko prodajalno. Ravno tako razmišljajo o organizaciji prodajalne lastnih izdelkov v TOZD Delta.

Frizerka Fani je imela tisti dan veliko dela in je prišla v trgovino šele ob enajstih. Ni verjela, da so že vse žametne srajce prodane. Ko se je nekoliko pomirila, je zagrozila z inšpekcijo, ker jih bo zatožila zaradi protekcije. Drugi dan poslovodja ni prišel na delo. Odgovarjal je inšpekciji zaradi selekcioniranja kupcev.

P. S.
Če boste hodili skozi naš kraj in že ob sedmih pred trgovino videli vrsto, vedite, da tam prodajajo te srajce.

— Prava sreča, da sem še vedno v bolnišnici! Saj bi mi šla vsa koruza po zlu...

Karikatura: M. Alašević

labod

LABOD je glasilo delovne skupnosti Tovarne perila LABOD Novo mesto, izhaja vsako tretjo sredo v mesecu v nakladi 2400 izvodov. Ureja ga uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Milan Bratož. Tehnični urednik: Marjan Moškon. Stavek, filmi in prelom – ČZP Dolenjski list, tiska – KNJIGOTISK, Novo mesto